

TRANSILVANIA

FÓIA ASOCIAȚIUNEI TRANSILVANE PENTRU LITERATURA ROMÂNĂ ȘI
CULTURA POPORULUI ROMÂNŪ.

Nrulŭ 2.

SIBIIŪ, 15 FEBRUARIŪ 1894.

Anulŭ XXV.

APA DE BEUTŪ.

(Disertațiune de dlŭ Simeonŭ Stoica, destinată a se ceti în adunarea generală dela Năsëndŭ, dar din cauza timpului înaintatŭ remasă necetită).

Apa este unŭ corpŭ fluidŭ, care resultă din lucrarea comună a oceanelorŭ de apă cu atmosferă. Oceanele dau materia, și atmosfera o pregătesce.

Apa are unŭ mare rolŭ în joculŭ naturei. Ea ajutoră la formarea pământului și a materiilor lui. Întră în combinația tuturorŭ plantelorŭ și ființelorŭ vii de pre suprafața pământului.

Ea se găsește în calitate găzósă ca aburŭ, ca fluiditate care curge, și ca solidă în formă de gheață.

Fiind-că tótă apa câtă se află în natură, conține mai multe substanțe străine, ea nu este absolutŭ curată.

Ca atare din punctŭ de vedere chemic trebuie destilată. Destilarea nu este alta, decâtŭ fierberea și cuprinderea vaporilorŭ prin aparate destilătore.

Apa este compusă din oxigen și hydrogen, douē elemente gazóse, care se află în aerŭ și sunt fórte necesare corpului omenescŭ.

Ea forméză mai multŭ de cât douē din trei părți din greutatea totală a corpului nostru. Se póte dice fără nici o greșelă, că într'unŭ omŭ cu greutate de 75 chilograme se cuprindŭ 52 chilograme de apă.

Apa, după-ce aŭ fostŭ beută, străbate în tóte organele, țeseturile și fluiditățile corpului. În ea se disolva substanțele

nutritóre ale viptualelor, și se facă posibile de a veni în curentul circular și a se împrăscia în toate părțile corpului.

Totă prin puterea ei se topesc materiile netrebuincioase și rămase în corp, cari apoi se eliminază ca sudori și aburi prin piele, ca gaz umed prin plămâni (acid carbonic), ca urină prin rerunchi și ca baligă prin intestine.

În fiă-care și prin sudori și urină se perdă din corpul nostru câte 2—3 chilograme de apă.

Acastă perdere o reparăm neîncetat, că în locul ei bemă alta prospătă, ori o luăm cu alimentele.

Apa vine din aer ca negură, rouă, plöia, brumă, zăpadă séu ca ghiată.

Apa din aer numai o parte se așeză și curge pe suprafața pământului. O parte dintr'ênsa ca aburi se înalță iară în atmosferă, ca să se perdă în nuori.

O altă parte se străcură prin păturile pământului, ca de acolo se sbugnescă în formă de isvóre. Isvórele facă păraie și lacuri, păraiele fluvi, fluviile mării și mările oceane.

Roua și plöia întră neschimbate în pământ; ghiata, bruma și zăpada străbată numai după ce s'aú topit de căldura atmosferică a sórelui.

Apa este beutura cea mai naturală și mai îndatinată.

Prin folosirea ei se restituie în cea mai mare parte perderea ocsigenului, a hydrogenului și a părților solide, pe care le perde corpul în funcția sa continuă.

Fără apă nici mâncările nu se pot pregăti.

Apa în natură nici cândă n'ó avemă fără alte materii. În ea se cuprindă anumite cantități de var, magnesie, sodiú, fier, acid carbonic, aer atmosferic, diferite săruri și alte substanțe, parte minerale, parte organice.

Natura a dată omului mai multe specii de apă, din cari elú póte să-și alegă aceea, care este mai bună. Dispune și de mijlóce, prin care elú și-o preface, ca se nu-í strice sănătății.

Este apă de isvor, de fântână, de văi sevă de riuri, de plôia și de lacuri.

Apa de isvor vine din pământ, cea de plôia de sus din nori, ce plutesc în atmosferă.

Apa din riuri și din lacuri se compune din apele de isvor mestecate cu de plôia.

Apa, după cum trece prin paturile deosebite ale pământului, spală și ia cu sine mai multe materii, parte sănătoase, parte stricăcioase omului și animalelor.

Materiile sănătoase sunt mineralele, iar cele stricăcioase sunt materiile organice putrede de plante și de animale.

După calitate apa este de două feluri: una *bună de beut* și alta *rea*.

Apa cea mai bună și mai potrivită este apa de isvor adecă de fântână.

Numai apa de isvor poate cuprinde în sine acele materii solide, care sunt de trebuință corpului.

Ea câștigă aceste materii de prin straturile și stâncile pământului, preste care s'aun strecurat

Pe câtă stratul pământului va fi mai năsipos și mai petros, pe atâta va fi și apa mai bună, mai curată și mai sănătoasă.

Năsipul și petrele sunt o adevărată strecurătoare pentru apă. Printre aceste straturi se perd și rămân substanțele putrede, precum și microbii mai multor bôle, cari infectează apa. Apa de isvor e cu mult mai gustosă și mai recori-tore de cât cea din ri sevă de plôia.

Asta din cauză că acidul carbonic, care-l dă gustul plăcut, e mai mult în apele de isvor decât în celelalte soiuri de apă. E mai recorosă, pentru-că și-a pestrat recela venind din o adâncime mai rece a pământului.

Apa din ri încă ne priesce; dar fiind-că acidul carbonic și părțile solide dintr'ênsa nu se cuprind în cantitatea recerută, de și e bună la beut, totuși nu e așa de gustosă ca cea din isvor.

Prin curgerea ei continuă o parte din acidul carbonic evaporază, și multe din substanțele solide se așază pe fondul alviei.

Apa de plóia, de ghiață, de zăpadă nu conține nici acid carbonic, nici sărurile folositoare ca cea din isvor, ci numai urme de amoniac, de care organismul nu are trebuință.

Tocmai pentru aceea apa de plóia nu e corespunzătoare de beută, cu atâta va fi însă mai potrivită pentru fiert și spălat.

Fia apa de plóia, de isvor, de fântână seú de riu, decât mineralele dintr'ensă sunt așa de puține încât nu-i schimbă gustul, se numesc apă dulce seú môle.

Apele, care au gust mai acriú, seú mai aspru, se numesc ape acre, gázose seú minerale.

Unele dintre acestea, care conțin mult acid carbonic, după-ce au fost beute, fumează pe nas, d. e. cum este apa Sângeorgiului român.

Ape *minerale* se numesc acelea, cari au luat în ele o cantitate însemnată din mineralele suterane, așa încât i-au schimbat gustul ei dulciú. Astfel de ape sunt foarte multe la număr, și ele cuprind mai multe substanțe minerale decât apa de rând seú apa dulce. Apele acestea sunt bogate în diferite minerale, și conform cu cantitatea mineralelor se numesc: ape sărate, puciose, văróse, feróse, arseniciose, ioduróse și așa mai departe.

Isvórele cu ape minerale sunt reci seú calde, așa după cum apa lor isvoresce din păturile mai deasupra ori mai adânci ale pământului.

Ele se folosesc atât pentru beută, cât și de scaldat pentru vindecarea diferitelor bóle interne seú esterne.

Apele minerale isvoresc reci ori calde. Isvórele reci se trag din straturile mai superfiliiale, ear cele calde din interiorul mai profund al pământului, unde acesta încă își are căldura sa proprie. Dintre toate apele, câte ni le a dat

natura, aceea este mai bună de beutū, care e limpede, fără mirosū și fără nici unū gustū deosebitū.

Totdeauna, de câte ori o folosimū, apa se fie próspetă și destulū de rece. Se nu aibă într'ênsa materiī organice putrede, nici de plante nici de animale, pentru că în aceste materiī se cuprindū o mulțime de microbi, adecă nisce ființe mici (înfusorii), cari ne aducū mai multe bóle.

Eatā pentru-ce nu e bine ca se fiă pe lângă fântāni și isvóre gunoiū, baligă, putrejunī și alte necurățeniī, cari ușorū se potū strecura în apa, ce o folosimū.

Însușirea cea mai bună o are apa de isvorū, și anume aceea, care isvoresce din stānci; care isvoresce din stratulū mălosū alū pāmēntului, mirósă a nāmolū, e rea la gustū și apasă stomachulū.

Apa de isvorū seū de fântānă numai acolo este liberă de microbi și de substanțe vătēmătóre sănătății, unde isvoresce, căci în cursulū ei mai departe priimesce în sine mai multe substanțe nesănătóse.

Apa de plóia, de lacuri, de puțuri și de rfulile, care trecū prin sate seū orașe, pe lângă latrine și alte deposite de gunoiū, este cea mai rea de beutū. Astfelū de ape daū nascere la diferite bóle, precum : urdinare cu sânge, diaree, friguri, lângóre, cholera ș. a.

Astăđi deja este lucru constatātū, că lățirea cholerei depinde mai multū dela calitatea rea a apei. Unde apa e bună și nu e infectată cu putrejunī organice, acolo cholera nu-și póte pune stabilimentū.

Apa de lacuri, de puțuri, de bálti fiind-că e plină de rămășițe organice, nu se póte recomanda de beutū.

Unde lipsesce apa bună de isvorū, înainte de a se bé trebue *curățită* seū purificată.

Purificarea se póte face prin doue mijlóce : *filtrare* și *ferbere*.

Pentru filtrare sunt mai multe aparate, care se numescū filtruri. Aparatulū celū mai eftinū se póte face dintr'unū

buglanū orī puțină nouă, care se așeză într'unū locū recorosū și uscatū, d. e. într'o pivniță bună. La buglanulū acesta de o lature aprópe de fundulū din josū se pune unū cepū sēu șurubariū. Din lăuntru pe fundulū vasulū se pune unū stratū de petri mai mari, bicași sēu cremene ordinară, în lățime ca de 2 palme; deasupra acestora se așeză unū altū stratū de petricele mai mērunte. Asupra petricelelorū vine nēsip curatū, apoi preste acesta unū rēndū de cărbunī sdrobiți de teiū sēu de stejar, în lățime de 2 palme.

Pe gura deasupra a buglanulū în locū de fundū se fiă numai unū copacū provēdūtū cu mai multe găurele, preste care se tórnă apoi apă, care strecurându-se prin straturile amintite ale vasulū, pe șurubariū va curge limpede și curată, curățită de substanțele bolnăvicióse.

Straturile din internulū vasulū trebuie schimbate cu altele curate totū la 3—4 lunī.

Acestă metodă de purificare este practicā, însă pretinde multă ostenelă și perdere de vreme.

Pentru poporenī economī celū mai potrivitū modū de purificare este *ferberea*, care se consideră de mijloculū celū mai sigurū de a distrage din apă orī ce felū de microbi și materī bolnăvicióse.

Apa trebuie fērtă câte o jumētate de óră, după aceea lăsată a se reci, punēndu-se vasulū în care aū fertū într'altulū cu gheață saū cu apă rece.

După-ce s'a recitū, se pēstrează în altū vasū curatū și bine acoperitū.

Cei cari sunt siliți a trăi cu apă fērtă aū sē și-o pregătēscă próspetă în tótă ȓiua, fiind-că și în apa fērtă, decă stă mai multă vreme, încă se sporesc microbiī din óuele lorū, care nu se distrugū totalū numai printr'o ferbere.

De și apa fērtă la începutū nu ne vine prea gustósă, cu timpulū omulū se obicinuesce cu ea, mai cu sēmă decă va fi fērtă în vase nouē curate, în care nu s'aū pregătītū mēncări.

Apa ne este de mare valoare nu numai ca beutură, ci și ca *alimentă*, pentru-că ne provide corpul cu sările necesare. Ea este și ca *mijloc de curățire* și ca *leac*. Puterea ei vindecătoare depinde de gradele de căldură setă de recelă. Cu apa caldă spălăm vestmintele și ne curățim corpul de multe murdării, ce se lipesc de corp.

Ca leac o putem folosi în formă de cataplasme ori învelitori reci sau calde.

Cataplasmele sunt niște cărpe udate în apă și după aceea storse bine, ca se fiă așezate pe partea corpului unde cere trebuința. Învelitorile sunt de o formă mai mare și acoperă un teren mai estins decât cataplasmele.

Cataplasmele și învelitorile cu apă rece servesc pentru a domoli temperatura locală la aprinderile deosebitelor organe, și sunt bune puse pe acele părți ale corpului, unde se observă a fi aprinderea.

Cataplasmele și învelitorile reci vor fi folosite la aprinderi, decât le vom schimba adese ori, barem la totă jumătatea de oră, și vor fi și mai cu efect, decât în apa respectivă vom pune și gheață.

Cărpele ude cu apă rece se întrebuințează la o mulțime de boale, precum: la aprinderile de creeri, la lovire de gută, la aprinderile de grumazi și de plumani, reumatism, lângore, la scurgerile de sânge din ori și care organul setă parte a corpului. Nu există nici o aprindere prospetă, la care n'ar fi bună apa rece.

Apa aplicată ca baie rece e un ajutor foarte bun, de a reduce temperatura urcată la boale împreunate cu febrințelii mari, cu deosebire la lângore.

Bubatulă, pojarulă, scarlatulă, reumatismulă când li se urcă temperatura preste 40° C., iaă un decurs favoritoriu după băile reci.

Pentru adulți aă locă băile reci de 20, ear pentru băieții de 25—30° C.

În băile aceste se ține bolnavul câte 10—15 minute, și el în acest timp va perde 1—2° din căldura potențată.

Tot așa asemenea efectă aș și învélitorile corpului cu saltele udate în astfelu de apă.

Băile reci, fricțiunile, stropirile și tușurile cu apă rece întăresc nervii slăbiți după acele morburî, în urma cărora simțirea corpului aș scăduțu, d. e. lovirea de gută.

Când cineva din orî-ce pricină aș amețitu și-lă stropimă cu apă rece în obraz, îndată se sgudue în simțirî, trăsare și roșesce în față, inima îi bate mai repede, și numai decătu își vine în orî.

Apa caldă, în formă de cataplasme și învélitorî, aplicată pe acele părți ale corpului unde se cóce ceva, e recomandabilă, pentru a grăbi puroirea și spargerea în afară a copturei.

Tot în astă formă domolesce durerile aprinderilor învechite, cari aș trecută preste stadiulă ferbințeliloră.

Băile cu apă caldă făcute și întrebuintate după regula și temperatura cuvenită a ighienei, sunt cele mai folositore la multe bóle, de pele și la spélarea de rane, la reuma învechită, la bólele cronice de rerunchi, la ale organeloră genitale, la înflăciune de ficatū și de splină, precum și la alte morburî, cari în decursulă loră aș lăsată urmări și produse dăunose pentru sănătate.

Tot de categoria băiloră calde se țină și *băile de vaporă*, care încă se producă prin ferberea apeî.

Influența și folosulă băiloră de vaporă consună cu băile calde, cu observarea, că fiindă ele de o temperatură mai urcată, producă mai multe sudorî și prin asta au putere vindecătore mai pronunțată decăt cele calde.

Prin băile de vaporă se scotă afară din corpă mai multe produse și rămășițe de bóle, cari stagnéză înlăuntrulă organismului bolnav.

Maî cu sémă reumatismulû încuibatû în óse, podagra și neuralgiile dureróse disparû dupá folosirea maî îndelungată a băilorû de vaporû.

Dar băile de vaporû și cele calde nici cândû se nu le folosescă cei ce suferû de aprinderi própsete seú de ferbințeli, cei care aú batere de inimă, nádușelă, cari sunt sëraci de sânge și femeile care aú perióde seú alte scurgeri de sânge.

Rodna veche, la 1893 luna lui Octobree.

Simeonû Stoica,
medicû cercualû.

DARE DE SÉMĂ

a comisiunei esmise pentru esaminarea raportului generalû alû Comitetului și a eventualelorû propunerî.

(Înceere.)

II. Despre scóla Asociațiunei.

Raportulû comitetului despre scóla Asociațiunei trebuie să umple cu bucurie pe toți membrii. Desvoltarea treptată a scólei în tóte direcțiunile este corespundétore recerintelorû timpului, și toți membrii potû să privescă cu legitimă mândrie la creațiunea acésta a lorû.

Partea materială a scólei și a internatului va apreția-o comisiunea finanțiară. Datorința nóstră este numai să rugămû on. adunare, ca se nisuiescă a da comitetului acelu spriginû materialû, cu care scóla și internatulû se se pótă manținé la acelu niveaû, la care a ajunsû. Inflorirea nealterată și desvoltarea treptată a scólei și internatului este o cestiune de onóre pentru întréga Asociațiune, și tocmaî de aceea adunarea nu póte, decât să apróbe toți pașii ce-i întreprinde comitetulû în interesulû acestorû prețioase instituțiunii.

Lá acestû loc o durerósă datorința ni se impune. Firulû telegraficû ni-a adusû erî trista scire despre încetarea din viétă a directorului provisorû alû acéstei scóle, a dlui Dr. I. Crișianû. Meritele lui Ioanû Crișianû pentru Asociațiune în generalû și pentru scólă în specialû trebuie să fie cunoscute tuturorû membrilorû Asociațiunei.

Tocmaî de aceea credemû a corespunde dorinței întregei adunări, propunêndû, că adunarea se binevoiască a-și

esprima regretele sale *a)* prin ridicare, *b)* prin protocolul ședinței de aži și *c)* prin o telegramă de condolență adresată din ședința prezentă văduvei răposatului.

III. *Despre administrarea averii Asociațiunei.*

Despre administrarea averii Asociațiunei se pronunță cu competență comisiunea finanțiară.

Noi relevăm, că întręga avere a Asociațiunei face 184,347 fl. 39 cr., că intratele cu finea anului 1892 au fostü 13,483 fl. 80 cr., ear eșitele 11,650 fl. 32 cr., rezultândü unü sald de 1833 fl. 48 cr.

Relevândü datele acestea, amü avutü de scopü să atragemü atențiunea on. adunări la faptulü, că averea Asociațiunei după anii esistenței sale și în proporțiã cu lipsele nóstre crescēnde, nu se aflã în sporirea doritã de toți.

Relevãmü faptulü acesta pentru ca toți membri de fațã la acēstã adunare, să se întórcã înflãcãrați la vetrele lorü, cu propusulü firmü în inimã, de a lucra de aici încolo cu zelü însutitü pentru promovarea scopurilorü Asociațiunei.

IV. *Membrii Asociațiunii.*

Asociațiunea nóstrã în anulü 1892 a numēratü 87 membri fundatori, 181 membri pe viēțã și 343 membri ordinari.

Cifrele aceste încã trebuie să ne inspire serióse gândiri. E totuși neadmisibilü, ca unica Asociațiune culturalã românescã de caracterü generalü să aibã numai 343 membrii ordinari, cu tóte că în 1891 numerulü membrilorü ordinari a fostü 483, și cu tóte că tacsele anuale facü numai 5 fl.

Împrejurarea acēstã iar trebuie să ne causeze îngrijiri.

Tocmai din motivulü acesta, comisiunea d-vóstre ve rógã din nou, să îndrumați comitetulü, să stãruiascã din tóte puterile pentru-ca să se câștigelü membrii noi și pentru ca să se încasseze regulatü tacsele dela membrii înscriși.

Spre ajungerea acestui scopü comisiunea crede că ar fi bine să se îndrume comitetulü, să publice la finea fiã cãruü anü de gestiune numele acelorü membri, cari au solvitü tacsele, și asemenea și a acelorã, cari s'au înscrișü între membri dar n'au răspunsü tacsele.

Propunere pozitivã în sensulü acesta însë nu face comisiunea.

V. *Biblioteca Asociațiunei.*

Raportul comitetului despre biblioteca Asociațiunei este foarte îmbucurătoriu. Față cu 2639 opuri în 6130 tomuri, 4177 broșuri și 12 carte, la finea anului 1892 a constat biblioteca din 2723 opuri în 6453 tomuri, 4400 broșuri și 15 carte.

În suma acesta nu este computată biblioteca fericitului George Barițiu, constatătoare din 438 opuri în 510 tomuri și 563 broșuri. Biblioteca acesta prețioasă este un don al erediilor fericitului președinte, pentru care adunarea se binevoescă a-și esprima cea mai profundă a sa mulțumită.

VI. *Despărțemintele Asociațiunei.*

Raportul comitetului despre despărțeminte asemenea e foarte îmbucurătoriu. Funcționarea regulată a lor, zelul și viața nouă, ce s'a pornit, sunt arvuna unui viitor mai senin.

Cu atât este mai viuă părerea noastră de rău, când împreună cu comitetul trebuie se aducem la cunoștința on. adunării completa nelucrare a despărțemintelor *Clujă, Gherla* și *Deva*. Tote trei orașele acestea sunt castre puternice românesce și au o inteligență românescă numerosă. Clujul em-puriul Câmpiei, Gherla a Someșului, ear Deva a Hunedorei. Neglijința și nepăsarea inteligenței în asemenea centre nu este escusabilă.

Binevoiască on. adunare generală a-și esprima regretele sale adencă asupra acestor fenomene și totodată a îndruma comitetul, se nu lase nefolosit nici un mijloc pentru a aduce la viață și despărțemintele acele de mare însemnătate.

VII. *Propuneri.*

Din cele până aici espuse a putut se se convingă on. adunare generală, că comitetul n'a intrelăsat nimic pentru a satisface îndatoririlor sale. Tocmai de aceea trecendă la propunerile densusului, avem onore a ve ruga, se binevoiți:

1. A da comitetului absolutoriu pentru activitatea din 1892.
2. A lua spre sciință declararea de membri a celor primiți în ședința de er;
3. Asemenea a lua spre sciință amintirea făcută în ședința de er pentru membri reposați;
4. În fine a aproba raportul comitetului.

Propunerea dlui Cosma. Pe lângă propunerile comitetului a mai prezentat o propunere și dl Partenie Cosma, al cărui cuprins e următoriu :

„Comitetul se delegă și se autorizează, a primi și declara de membri ai Asociațiunii pe cei noi insinuați și a-i prevedea cu documentul de legitimare, avându a notifica onoratei adunări despre cele efectuate“.

Avându de o parte în vedere, că numărul afacerilor reuniunii reclamă, ca cei noi înscriși îndată să se facă părtași din drepturile de membri, de altă parte fiind o necesitate, ca adunarea generală să nu abdică dela dreptul nici de a primi însuși pe membrii sei, comisiunea d-vostre propune spre primire următorul proiect de rezoluțiune :

Adunarea generală autorizează comitetul, să pôtă primi și declara de membri ai Asociațiunii pe cei noi insinuați și a-i prevedea cu un document de legitimare, avându înses se elibera diplomele numai dupa votul aprobator al adunării generale.

Abdicarea secretarului II. Aducem mai departe la cunoștința on. adunării generale, că secretarul al II-lea al Asociațiunii noastre dl Dr. Amos Frâncu din cauza ocupațiilor sale și a stărei sale sanitare a abdisu dela oficiul se de secretariu al II. și totodată și din calitatea sa de membru suplent.

Pentru motivele aduse, comisiunea se vede silită cu regret a propune adunării generale, să priimască abdicarea acesta, alegându în locul fostului secretar un nou secretar al II. și totodată un nou membru suplent în comitet.

Învitarea despărțământului Sas-Sebeș. În fine ne luăm libertatea a presenta învitatea despărțământului Sas-Sebeș, ca adunarea generală din anul viitor să se țină în acel opid, cu rugarea, ca on. adunare generală să binevoiască a priimi învitatea acesta gentilă a fraților nostri din Sebeș.

Cu acestea terminându-și misiunea, mulțumim on. Adunării generale pentru onora, ce ni-a făcut o prin încredințarea ei.

Năsud, în 23 Octobrie n. 1893.

Nicola Garoiu m. p.,
președinte.

Dr. Vasile Hossu m. p.,
raportor.

Gerasim Domide m. p.,
membru.

DIN CRONICA LUNARĂ.

Necrologe. La 15/27 Novembre a reposatŭ în Suceava meritatulŭ profesorŭ gimnasialŭ de acolo *Stefanŭ Stefureac*, pedagogŭ distinsŭ, autorŭ de bune cărți scolare, membru aprŭpe alŭ tuturorŭ soțietăților culturale din țeră, întemeietoriulŭ soțietății „Școlă română“, de care ne amŭ ocoatŭ și ne ocupămŭ și noi în fŭia acēsta. Îmmormēntarea bravulŭ bărbatŭ a fostŭ impunătore; și cu inimă frățescă ne asoțiamŭ și noi la înălțătorele cuvinte funebre, ce i s'au făcutŭ din partea dlorŭ Băietanŭ, Vicolŭ, Cosovici și a elevulŭ septimanŭ Prelici, și carŭ „Gaz. Buc.“ le reproduce, dicēndŭ nobilulŭ luptătorŭ : Fiă-ți țerana ușoră și memoria binecuvēntată!

— Distinsulŭ profesorŭ universitarŭ și medicŭ Dr. *G. Asachi* a reposatŭ în Paris în urma unŭ morbu de aortă, de care pătima de mai multŭ timpŭ.

— La 4/16 Ianuariŭ a încetatŭ din vieță la Radauți meritatulŭ protopresbiterŭ și parochŭ în Rușii Moldoviței *Vasile Cocârldă*, vredniculŭ bărbatŭ, carele tŭtă agonisita vieții sale laborioșe o a donatŭ „Școlēi române“ din Suceava pentru ajutorarea elevilorŭ seraci și altorŭ institute culturale și filartropice, Îmmormēntarea lui, sub conducerea delegatulŭ metropolitanŭ archimandritŭ Calinciucŭ, s'a făcutŭ la 7/19 Ianuariŭ în modulŭ celŭ mai onorificŭ, cu concursulŭ poporului din parochiă și din totŭ ținutulŭ, precum și alŭ numerŭselorŭ corporațiunii, cărorŭ au aparținutŭ decedatulŭ.

— La 12/24 Ianuariŭ a. c. a încetatŭ din vieță dlŭ Dr. *Aurelŭ Maniu*, notarŭ publicŭ în Oravița fostŭ deputatŭ dietalŭ etc, unŭ distinsŭ bărbatŭ alŭ poporului nostru, în specialŭ unŭ zelosŭ patronŭ alŭ școlēlorŭ nŭstre.

Amintirea lorŭ cu laudă!

În Viena s'a ziditŭ o biserică sērbescă, carea cu mare solemnitate a fostŭ sfințită de I. P. Ș. mitropolitŭ alŭ Bucovinei *Silvestru*, asistândŭ și Maiestatea Sa. Cultulŭ divinŭ s'a severșitŭ în limba veche slavă.

Fundațiuni și donațiuni culturale. Reposatulŭ Episcopŭ alŭ Buzelului *Inocențiu* a lăsatŭ pentru școlē și stipendii o donațiune de 600,000 lei.

— Cetățeanulŭ din Oravița Ioanŭ *Mătăsereanŭ*, acum reposatŭ, și soția sa *Maria* au dăruitŭ școlēi române gr. or. de acolo efecte de valŭre preste 5000 fl. După informațiunea, ce avem, comuna bisericescă va se rădăce pe loculŭ donatŭ, care este unulŭ din cele frumoșe de acolo, o școlă de fete, a cărei trebuință este aduncŭ simțită.

— Dna *Elena*, veduvită Andreiŭ *Popoviciŭ* din Brașovŭ, a donatŭ pentru internatulŭ orfaneului de acolo 1000 lei noi.

Studŭ asupra Românilorŭ din Macedonia. Profesorulŭ de limba și literatura română la universitatea din Lipsca, Dr. *Wiegand*, care a petrecutŭ 15 luni în peninsula balcanică, spre a studia limba și datinile poporului macedo-românŭ, lucrēză la o scriere, în carea va depune rezultatulŭ scrutarilorŭ sale.

† *Billroth*. Celebrul Dr. de medicină și chirurgie Billroth din Viena, a murit la 6 Februarie nouă în Abbazia.

Societatea de lectură „Andrei Șaguna“ a teologilor și pedagogilor gr. or. români din Sibiu intenționează a eda din incidentul iubileului său de 25 ani, ce l'a serbat în anulă espirat, un almanach cu istoricul societății, consemnarea membrilor fundatori și onorari, lucrări originale de ale membrilor ei, sentințe cu subscrierile lor etc.

Averea „Reuniunii femeilor române“ din Brașov, după raportul comitetului ei la adunarea generală, s'a urcat în anulă espirat cu 1147 fl. 55 cr. și face 40.725 fl. 56 cr.

„Reuniunea femeilor române“ din Sibiu a hotărât modificarea statutelor sale, și se ocupă de ideea înființării unei preparandii învățătorești pentru fete.

Descoperire însemnată. Eruditul Morgan făcând săpături archeologice în pustia Sahara, a descoperit un mormânt vechi cu sculpturi, picturi etc., cari se numără între cele mai frumoase din câte sunt cunoscute până acum.

Țiară nouă. Sub redacțiunea dlui Ioan Slavici ese în Bucuresci cu începere dela 15 Novembre 1893 un Țiară cu numele „Sentinela română“, care se declară țiară pentru toate cestiunile, ce privesc pre poporul nostru din toate părțile. Totu sub redacțiunea aceluia scrierea periodică „Vatra“ cu bune scrieri și frumoase ilustrațiuni.

FONDULŢ GEORGIŢ BARIŢIŢ.

Transportu din Nr. 9 și 10 1893. 578 fl. 96 cr.

Lista Nr. 395. Colect. dlui Vasilie Hosu M. Oșorhiu: Toganelu Șandoru 10 cr.; Tanzoș Vasilie 20 cr.; Toganelu Ioan 20 cr.; Toganelu S. 20 cr.; Toganelu Const. 10 cr.; Cismaș Ioan 29 cr.; Manișoru S. 10 fl.; Ilie Tepcaru 10 cr.; Manișoru Ana 15 cr.; Ioan Paptoru 10 cr.; Danilă Pogacianu 10 cr.; Macsimu Toganelu 10 cr.; Ioan Manu 10 cr.; S. Russu 10 cr.; Teodoru Cosma 10 cr.; Petru Manu 10 cr.; Vasilica Flora 50 cr.; Vasilica Manișoru 10 cr.; Vasilica Manlupu 10 cr.; Dumitru Toganlupu 10 cr.; Iacobu Szabadi 10 cr.; S. Toganelu 10 cr.; Const Mansor 10 cr.; Petru Rusu 10 cr.; Teodoru Florica 10 cr.; Agnes Pap 55 cr.; Vasilica Fekete 20 cr., toți din Sloboda; Dumitru Calmanu în Ceuseu 50 cr.; Ioan Sasu în Ceuseu 20 cr.; Simionu Têrnoveanu în Ceuseu 29 cr.; Simionu Scandora în Ceuseu 10 cr.; Nistoru Stefan, sen. în Minesci 10 cr.; Comesu Lazaru sen. ambi în Minesci 10 cr.; Teodoru Moldovanu în Bardosi 20 cr.; Lazaru Mureșanu 10 cr.; M. Samsonu 10 cr.; Vasilie Sângeorgeanu 20 cr.; Const. Florea 20 cr.; Pavelu Bergianu 40 cr.; Petru Șandoru 20 cr.; Vasilie Saltelechi 1 fl.; Ioan Morariu 50 cr.; Nina Szabó 1 fl.; Achimu Todoru 19 cr.; M. Onisiu și Dum. Madereu 20 cr.; Batza Petru și Stefanu Fodoru 20 cr.; Marincea Gaboru 20 cr.; Andrei Moldo-

vană 10 cr. toți din Bardoși; Ioană Pastoră în Sloboda 30 cr.; Ludovică Albu 50 cr.; Vasiliu Moldovană 20 cr.; Ioană Flórea 50 cr.; Ioană Toganelă 10 cr.; Constantină Toganelă 20 cr.; Ioană Cosma 10 cr. — Suma 11 fl. 80 cr. — Suma 590 fl. 76 cr.

PARTEA OFICIALĂ.

Nr. 438/1893.

Procesă verbală

ală comitetului Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, luată în ședința dela 16 Septembrie 1893.

Președinte: Dr. Ilarionă Pușcariă, vice-președinte. Membrii prezenți: Ioană Hannia, I. V. Russu, Ioană Papiă, P. Cosma, I. Popă de Galați, I. Crețu, Z. Boiu, secretariă I., Dr. Amosă Frâncu, M. Voileanu, N. Frateșiu, controloră, N. Togană, bibliotecariă.

Secretariă: Dr. Amosă Frâncu.

Nr. 230. Se presentă hârtia cu data pres. 10 Iuliă n. a. c. a dlui avocată din M.-Oșorheiă E. Popă de Gridă, prin care în urma însărcinării primite pe basa decisiunei comitetului Nr. prot. 52/1893 a. c. înainteză o copiă și o traducere a testamentului cu data 15 Augustă 1873 a fericitului Michailă Harșiană din Hodacă și își compută spesele intervențiunei cu suma de 13 fl. 30 cr.

— Constatând, că prin decisiunea comitetului luată în ședința dela 10 Aprile n. 1875 s'a resolută definitivă cestiunea testamentului Michailă Harșiană, enunțându-se, că Asociațiunea nu se afla în pozițiune de a lua asupra-și angagiamentele respective sarcinele oneroase indigitate în acelă lăsământă, comitetulă persistă pe lângă hotărîrea sa anterioră și nu va lua parte la pertractarea nouă ordinată în cauza lăsământului, ear spesele dlui avocată E. Popă de Gridă în suma de 13 fl. 50 cr., le asemneză la cassă spre plătire pe lângă documentă în ordine. (Ex. Nr. 257/1893).

Nr. 231. Direcțiunea scólei de fete cu internată a Asociațiunei transilvane în urma însărcinării date prin decisiunea cuprinsă sub Nr. prot. 134 a procesului verbală dela 27 Iuliă n. a. c. înainteză prin hârtia cu data 3 Septembrie n. a. c. propunerea sa motivată pentru continuarea cursului complementară.

— Comitetulă își rezervă a decide în meritulă causei după-ce i se va arăta numărulă eleveloră insinuate la cursulă complementară. (Ex. Nr. 393/1893).

Nr. 232. Direcțiunea scólei de fete cu internată a Asociațiunei transilvane înainteză prin hârtia cu data 2 Septembrie n. a. c. ună noă proiectă de bugetă întocmită în conformitate cu decisiunea Nr. 157 dela 16 Augustă n. a. c. și în legătură cere, ca pe basa conclusului din ședința dela 16 Iuliă 1892 Nr. 179 să se

prelimineze în bugetul anulului școlariu 1893/94 o remunerațiune de 100 fl. pentru o a doua bonă, ear conformu bugetelor anterioare se se lase în bugetu suma de 120 fl. pentru a treia servitoare. În urmă direcțiunea observă, că după-ce din speșele de cancelarie proiectate s'au ștersu 10 fl., ear pentru contribuțiune s'au preliminatu 14 fl., subvențiunea școlei se mai urcă cu 4 fl. v. a.

— Se preliminară în bugetul școlei de fete cu internatu a Asociațiunei în conformitate cu cererea direcțiunei suma de 100 fl. pentru o a doua bonă, și 120 fl. pentru a treia servitoare, și se ridică subvențiunea școlii cu 4 fl.

Proiectul de bugetu înaintatu prin direcțiune se dă cassarului Asociațiunei, dlū L. Simonescu, spre rectificare, ca astfelu se fiă prezentatu adunării generale a Asociațiunei. (Ex. Nr. 394/1893).

Nr. 233. Dlū B. Bașota, avocatū în Abrudū, trimite prin asignațiunea pres. în 5 l. c. 10 fl. ca rata pro Septembre a contribuiri sale la fondulū „G. Barițiu“.

— Primirea sumei de 10 fl. pentru fondulū „G. Barițiu“ se adevăresce. (Ex. Nr. 405/1893).

Nr. 234. Camera de comerțu și industrie din Brașovū trimite raportulū seū pe anulū 1892.

— Se ia actū. (Ex. Nr. 408/1893).

Nr. 235. Dlū I. Popū Reteganulū prin hârtiă cu data pres. 3 Septembre a. c. înainteză cuitanța sa de spre premiulū votatū.

— Se ia actū, că cuitanța s'a trimisū la cassă spre solvire. (Ex. Nr. 486/1893).

Nr. 236. Dlū P. Cosma înainteză cu data 4 Septembre a. c. lista Nr. 520 a contribuiriilor colectate pentru fondulū „George Barițiu“ cu observarea, că rezultatulū colectei în suma de 44 fl. s'a depusū în libelulū Asociațiunei Nr. 10,615 la institutulū de creditū și economii „Albina“.

— Se ia actū, și lista Nr. 520 a contribuiriilor pentru fondulū „George Barițiu“ se trimite la redacțiunea fôiei „Transilvania“ spre publicare. (Ex. Nr. 411/1893).

Nr. 237. Direcțiunea despărțemântului III, (Făgărașū) a Asociațiunei prin hârtiă cu dată 5 Septembre n. a. c. împărtașesce, că în ședința subcomitetului dela 30 Augustū n. a. c. s'au alesū delegați pentru adunarea generală a Asociațiunei în persoanele dlorū B. Rațiū și I. Danū, s'a decisū ținerea adunării generale a despărțemântului în 15 Octobre n. în Șinca vechie și s'a dispusū, că până la adunarea generală se substitue dlū directorū B. Rațiū pe dlū cassariū N. Cosgaria, care s'a retrasū din causă sanitară.

În legătură direcțiunea trimite prin asemnațiune suma de 55 fl. încasați ca tace dela 11 membrii ordinari, și cere ca membrulū I. Dogenarū se i se trimită fôia „Transilvania“.

— Se ia actū, primirea sumei de 55 fl. se adevăresce, dlui I. Dogenariū i se va trimite fôia „Transilvania“ pro 1893, încatū voru mai fi numeri disponibili. (Ex. Nr. 413/1893).

Nr. 238. „Meseriașulū românū“ Asociațiune de creditū și depunerī în Brașiovū, remite prin hârtiă cu data 5 Septembre lista

Nr. 623 pentru fondul „George Barițiu“, de óre-ce a contribuit la o altă listă, ce a circulat în Brașov.

— Se ia act (Ex. Nr. 415/1893).

Nr. 239. Dl. I. Caba, diurnist în Chișineu, cere pentru ficia sa Emilia, elevă internă a scólei civile de fete cu internat a Asociațiunei, un stípendiu de 50 fl.

— Fiind încă un stípendiu de 50 fl. menit pentru elevele adăpostite în internatul Asociațiunei vacant, acela pe baza motivelor cererei se acórdă pe anul scol. 1893/94 elevei Emilia Caba din Chișineu. (Ex. Nr. 417/1893).

Nr. 240. Dl. P. Cosma trimite din însărcinarea dlui Dr. Aureliu Maniu, notar public în Oravița, prin hârtia cu data 5 Septembrie n. a. c. suma de 200 fl. drept acoperire pentru cele 4 stípendii de câte 50 fl. pe anul scol. 1893/94 pentru elevele internatului de fete al Asociațiunei.

— Priimirea sumei de 200 fl. se adevăresce. (Ex. Nr. 416/1893).

Nr. 241. „Cassa de păstrare poporală“ societate pe acțiuni în Oravița, trimite prin hârtia cu data 8 Septembrie n. lista Nr. 567 pentru fondul „G. Barițiu“ dimpreună cu rezultatul aceleia în sumă de 16 fl. 5 cr.

— Primirea sumei de 16 fl. 5 cr. pentru fondul „George Barițiu“ se adevăresce, și lista Nr. 567 se trimite la redacțiunea fóiei „Transilvania“ spre publicare. (Ex. Nr. 420/1893).

Nr. 242. Secretariul II. raportă, că în urma concursului publicat sub Nr. 324/1893 pentru un post de învățatoriu suplent la scóla civilă de fete a Asociațiunei, s'a prezentat o singură petițiune, a dlui Dr. Vasile Saftu, care întrunesc toate condițiunile reclamate în concurs și lege.

— Comitetul alege pe dl. Dr. Vasile Saftu de învățatoriu suplent la scóla civilă de fete a Asociațiunei în condițiunile concursului Nr. 324/1893. (Ex. Nr. 421/1893).

Nr. 243. Direcțiunea scólei civile cu internat a Asociațiunei înaintă prin hârtia cu data 11 Septembrie n. a. c. spre revizuire procesul verbal luat în conferința corpului didactic ținut la 6 Septembrie n. a. c.

Din procesul verbal înaintat se vede, că :

a) înscrierile s'au început cu 1 Septembrie n. a. c. și s'au continuat până în 6 Septembrie, de óre-ce vestea nefntemeiată despre lățirea cholerei a reținut pe mulți părinți de a se presenta la timp;

b) s'a constatat, că numărul elevelor immatriculate până la 6 Septembrie n. a. c. e 42, al celor interne 22;

c) s'a constatat, că în 4 l. c. s'au ținut esamenile de recepțiune și pe baza acestora s'au priimit 3 eleve;

d) s'a constatată, că prelegerile s'au început în 5 l. c. și se continuă;

e) până la întregire prin noua putere corpul didactic își urmărește activitatea după planul orelor din anul precedent, cu modificarea, că limba germană în clasele III și IV. se propune interimală prin d-șora directoare a internatului Elena Petrașcu;

f) s'au ficsat manualele de învățământ pentru anul școl. 1893/94, și d-șora învățătoare Eugenia Trifă a luat asupra-și traducerea unui manual pentru economia de casă.

— Se ia act, cu aprobare. (Ex. Nr. 423/1893).

Nr. 244. Dl. Iuliu Vladuțiu din Turda trimite prin asemnarea pres. în 14 l. c. suma de 10 fl., ca taxe dela membrii ordinari N. Tamaș și A. P. Romanțanșu pro 1893.

— Se ia act, și primirea sumei de 10 fl. se adevărește. (Ex. Nr. 424/1893).

Nr. 245. Presidiul pune în conformitate cu deciziunea Nr. prot. 210 dela 26 August la ordinea șilei proiectul de regulamânt pentru folosirea bibliotecii Asociațiunei.

După desbaterea în general și în special,

— se priimesce regulamântul pentru folosirea bibliotecii Asociațiunei transilvane cu textul alăturat acestui proces verbal sub A), ce va fi a se tipări în 100 esemplare după foia „Transilvania”. (Ex. Nr. 365/1893).

Nr. 246. Comisiunea însărcinată prin deciziunea comitetului luat în ședința dela 29 Aprile n. a. c. prezintă dimpreună cu anteactele un proiect de regulamânt pentru afacerile interne ale comitetului Asociațiunei transilvane, cu a cărui pregătire a fost încredințată o altă comisiune prin concludul Nr. 157 din anul 1883.

— Se ia act, și se va pune la ordinea șilei în o ședință convocată în curând spre acest scop.

Sibiu d. u. s.

Dr. Ilarion Pușcariu m. p., Dr. Amos Frâncu m. p.,
vice-președinte. secretariu II.

Verificarea acestui proces verbal s'a încredințat dlor: Ioan V. Russu, Ioan Hannia, Ioan Crețu.

S'a cetit și verificat. Sibiu 26 Septembrie 1893.

Ioan Hannia m. p. Ioan V. Russu m. p. Ioan Crețu m. p.

Nr. 245/1893.

Regulamentŭ

pentru folosirea bibliotecei „Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românŭ“.

§. 1. Biblioteca „Asociațiunei transilvane“ stă sub supravegherea bibliotecarului la dispozițiunea publicului și mai alesŭ ȳme-nilorŭ de litere gratuitŭ.

§. 2. Biblioteca se pȳte folosi în cabinetulŭ de lectură, care va fi deschisŭ celŭ mai puținŭ dȳoue zile în septemână. Zilele și ȳrele, în care se pȳte folosi cabinetulŭ de lectură și se potŭ îm-prumuta cărți și afară de localulŭ bibliotecei, le ficsază bibliotecar-ulŭ în conșelegere cu președintele și le aduce la cunoșcința publică prin afișare pe ușa bibliotecei.

§. 3. Bărbaților de litere, cari voescu a face studii, ce re-cerŭ timpŭ mai îndelungatŭ, bibliotecarulŭ le pȳte pune biblioteca la dispoziție și în alte zile afară de cele ficsate, sub răspunderea sa propriă.

§. 4. În cabinetulŭ de lectură se potŭ folosi tȳte cărțile, manuscriptele și documentele de orŭ ce soiŭ.

§. 5. Afară de localulŭ bibliotecei se potŭ împrumuta cărți numai pe lângă depunerea prețului respectivei cărți dreptŭ cauți-une și pe lângă reversŭ despre cartea primită din bibliotecă, carele rȳmâne la bibliotecarŭ până la înapoierea opului.

§. 6. Nu se potŭ estrada din localulŭ bibliotecei cărțile mai rare și de o valȳre mai însemnată, de care nu mai ocurŭ în comer-ciulŭ de cărți, asemenea nici manuscripte și documente netipărite.

§. 7. Numȳrulŭ tomurilorŭ, ce se potŭ împrumuta deodată unei persoane, îlŭ determină bibliotecarulŭ.

§. 8. Cărțile nu se vorŭ împrumuta pe timpŭ mai îndelun-gatŭ de 3 luni, după a cărorŭ ȳspirare, decă în acelŭ timpŭ nimeni n'a mai cerutŭ cartea respectivă, bibliotecarulŭ îi pȳte acorda interesatului unŭ nouŭ terminŭ.

§. 9. Celŭ-ce până la ȳspirarea țterminuluiŭ ficsatŭ nu înapo-iéză cartea, seŭ nu cere prolongirea terminuluiŭ, se admonieză; decă admonițiunea rȳmâne fără rezultatŭ, după ȳspirarea de 15 zile cartea se va procura din cauțiunea depusă. La totŭ casulŭ atare individŭ își perde cauțiunea și dreptulŭ de a mai împrumuta cărți din acéstă bibliotecă.

§. 10. În casuri esttraordinare și urgente bibliotecarulŭ este îndreptățitŭ, a cere înapoierea cărții și înainte de ȳspirarea ter-minuluiŭ ficsatŭ.

§. 11. Celŭ ce deterioréză cartea împrumutată, are se re-compenseze dauna făcută. De aceea este interesulŭ fiă-căruia, a descoperi la priimire eventualele defecte ale cărții, căci făcȳndu-o acéstă mai târziŭ, aceea nu se va lua în considerațiune.

§. 12. Trimiterea cărții în provinciă, cum și restituirea ace-leia se face totdeuna pre spesele și risiculŭ solicitantului.

Sibiŭ în 17 Augustŭ 1893.

Nr. 478.

Procesul verbal

luată în ședința comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în Sibiiu la 5 Octobrie n. 1893.

Președinte: Dr. Ilarionu Pușcariu, vice-președinte.
 Membrii prezenți: I. V. Russu, I. Hannia. I St. Șu-luțiu, I. Papiu, P. Cosma, I. Popu de Galați, I. Crețu, Z. Boiu secretar I., N. Frateșiu controlor, L. Simonescu cassar, N. Toganu, bibliotecar.

Secretar: Dr. Amos Francu.

Nr. 255. Se prezintă hârtia cu dato Nr. 5783/1893 a protopretorului cercualu Năsăud. dl. Colomanu Bodó, prin care ia actul despre insinuarea adunării generale din anul curent și permite ținerea adunării, însă cu condițiunea, ca textul eventualelor propuneri, interpelațiunii și prelegeri să i se prezenteze cel puțin cu 24 de ore înainte.

La propunerea dlui P. Cosma, se decide:

— Hârtia dlui protopretor, încât privește acea parte a aceleia, prin care se ia actul despre insinuarea adunării generale, se ia spre scire; relativu la acea parte însă, prin care se dice, că ne conde ținerea adunării generale și încă condiționat delă prezentarea eventualelor interpelațiunii și propuneri cu 24 de ore înainte, i se observă, că comitetul nu i-a cerut concesiune pentru ținerea adunării generale, pentru că acel drept e basat în statutele Asociațiunii, ear la prezentarea eventualelor interpelațiunii, propuneri și prelegeri la protopretor nu-lu obligă nici o lege și nici nu o va face, de sine înțelegându-se, că în adunarea generală nu se pot și nu se vor pertracta obiecte, cari nu cad în competența ei normală. (Ex. Nr. 456/1893).

Nr. 256. Se prezintă hârtia cu dato 21 Septembrie a. c. a dlui Dr. Saftu, prin care mulțumind pentru alegerea de profesor suplent arată, că fiind numit și profesor suplent la seminarul pedagogico-teologic din Sibiiu, nu pte primi postul incredințatului lui, se ofere însă a pune 12—14 ore pe săptămână în serviciul școlii de fete pentru propunerea limbei și literaturii germane și române și pedagogiei pe lângă o remunerațiune corespundătoare.

— Se ia actul, și priimindu-se ofertul. dl. Dr. V. Saftu se aplică pentru limba germană, rămânându, ca remunerațiunea să se ficseze pe basa raportului direcțiunii școlii de fete despre numărul orelor, care i s'a incredințat. (Ex. Nr. 439/1893).

Nr. 257. Direcțiunea școlii civile de fete a Asociațiunii arată prin hârtia cu data 27 Septembrie n. a. c., în urma însărcinării cuprinse în decisiunea Nr. 231 delă 16 Septembrie a comitetului referitoare la continuarea cursului complementar, că până

acum s'au înscrisă la acestă cursă 6 eleve și mai sunt insinuate 2 eleve, dintre cari una singură e esternă.

— Cursulă complementarulă împreunatū cu scōla civilă de fete se susține și pe anulū scolarū curentū, avēndū sē învețe tōte elevele tōte studiile și sē plătescă tacsă prescrișă anticipativū pe anulū întregū. (Ex. Nr. 440/1893).

Nr. 258. Cassariulū Asociațiunei dlū L. Simonescu prin hârtia cu data 19 Septembrie cere, ca afară de prețulū portretelorū fericitilorū președinți Andreiū baronū de Șaguna și Timoteiū Cipariū, care a fostū asemnatū în ședința dela 16 Augustū n. a. c. cu 310 fl. sē se încuviințeze erogațiunea sumei de 10 fl. 77 cr., ivită prin rambursă și prin achitarea speselorū de transportū.

— Suma de 10 fl. 70 cr. se asemneză la cassă. (Ex. Nr. 434/1893).

Nr. 259. Direcțiunea despărțemētului XXI (Năsēudū) înainteză prin hârtia cu data 23 Septembrie n. a. c. suma de 16 fl. ca tacsă de membrii și diplomă încurse dela 3 membrii ordinari.

— Priimirea sumei de 16 fl. se adevereșce (Ex. Nr. 436/1893).

Nr. 260. Tribunalulū reg. din M.-Oșorheiū comunică prin decisiunea cu data 11 Septembrie Nr. 423/1893, că actele referitōre la rēmasulū după Mihailū Harșianū le-a transpusū la oficiulū orfanalū alū comitatulū Murēș-Turda spre întregire.

— Se ia actū, cu aceea, că după-ce comitetulū nu a priimitū ereditatea fidei comisare din cestiune, nu se va presenta la pertractările ulterioare în causa rēmasulū după M. Harșianu. (Ex. Nr. 442/1893).

Nr. 261. Cassa de pestrare poporală din Oravița trimite cu data 29 Septembrie n. a. c. lista de contribuiți pentru fondulū „George Barițiu” Nr. 566 dimpreună cu rezultatulū aceleia cu suma de 4 fl.

— Priimirea sumei de 4 fl. se adevereșce, și lista Nr. 566 se va publica în fōia „Transilvania”. (Ex. Nr. 445/1893).

Nr. 262. Stipendistulū Alecsandru Vasilie studentū în a V-a clasă gimn., își legitimēză sporiulū făcutū în studiū în decursulū anulū scolarū 1892/93, și cere sē i se lase și pe anulū viitorilū scol. stipendiulū avutū.

— Se ia actū, și stipendiulū avutū i-se acōrdă studentulū A. Vasilie și pe anulū scol. 1893/94. (Ex. Nr. 447/1893).

Nr. 263. Dlū Aureliū br. Poppū trimite prin hârtia cu data 30 Septembrie n. a. c. din însărcinarea dlui B. Încă în urma cererei preșidiale, o biografiă și o fotografiă a fericitului președinte alū Asociațiunei Ladislau br. Poppū.

— Se ia actū cu mulțumită și se trimite la comisiunea numită în causa biografiilorū fericitilorū președinți. (Ex. Nr. 451/1893).

Nr. 264. Direcțiunea despărțemētului VII; (Hategū) aiū Asociațiunei trimite prin hârtia cu data 3 Octobree listele Nr. 133, 161 și 163 a contribuițiilor pentru fondulū „George Barițiu” dimpreună cu rezultatulū acelora în suma de 9 fl. 10 cr.

— Primirea sumei de 9 fl. 10 cr. se adevărește, și listele se vor publica în fôia „Transilvania“. (Ex. Nr. 454/1893).

Nr. 265. Direcțiunea despărțământului XXII (Bistrița) ală Asociațiunei transilvane arată prin hârtia cu datulă 14 Septembrie n. a. c., că alegându-se în adunarea generală a despărțământului ținută în 4 Iulă n. a. c. la Bistrița membrii subcomitetului, în ședința dela 5 Septembrie n. a. c. s'a constituită biroulă, fiindă directorulă dlă Dr. D. Ciuta, cassarulă actualulă dlă G. Cuteanulă, ear controlorulă dlă M. Romanulă.

— Se ia actulă cu aprobare. Ex. Nr. 455/1893).

Nr. 266. Dlă inspectorulă reg. de scôle ală comitatului Sibiiulă, E. de Trauschenfels prin hârtia cu datulă 28 Septembrie n. a. c. Nr. 849/1893 cere, se i se trimită în copilă decretelă puteriloră didactice aplicate la scôla civilă de fete a Asociațiunei, și se i se înainteze ună conspectulă despre emolumentelă aceloră.

— Datele cerute se voră estrada. (Ex. Nr. 449/1893).

Nr. 267. Se presentă ună contulă despre 50 fl., ală grădinarului Rud. Schneider pentru lucrurile decorative făcute cu prilegiulă înmormântării fericitului președinte, care contulă a fostă achitatulă prin directora internatului de fete a Asociațiunei, d-șora Elena Petrașcu.

— Suma de 50 fl., solvită prin d-șora E. Petrașcu, se asemneză la cassă spre plătire la mâna aceleia pe lângă documentulă în ordine. (Ex. Nr. 486/1893).

Nr. 268. Cu verificarea procesului verbalulă se concedulă d-niilă I. Papiulă, Z. Boiulă și N. Toganulă.

— Spre scire.

Dr. Ilarionulă Pușcariulă m. p.,
vice-președinte.

Dr. Amosulă Frânculă m. p.,
secretariulă.

S'a cetitulă și verificatulă. Sibiiulă, 12 Octobrelă, 1893.

J. Papiulă m. p.

Z. Boiulă m. p.

N. Toganulă m. p.

Nr. 528/1893.

Proces verbal

al comitetului Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, luatulă în ședința dela 9 Novembre 1893.

Președinte: Dr. Ilarionulă Pușcariulă, vice-președinte.
Membrii presentilă: I. St. Șulușulă, I. V. Russulă, I. Papiulă, Z. Boiulă, secretariulă I., N. Toganulă bibliotecarulă, Dr. C. Diaconovich.

Secretariulă: I. Populă-Reteganulă.

Nr. 290. Președintele deschidend ședința aduce la conoscița comitelului tristulă casulă ală mortilă membrului suplentulă ală Comitetului Dr. Ioanulă Crișanulă, întemplată la 21 Octobrelă a. c., amintindulă

că fericitul în Domnul și ca membru al Comitetului, dar mai ales ca fostu secretariu II. al Asociațiunei și directoru alu scôlei civile de fete a Asociațiunei în timp mai îndelungat prin activitate și zelū laudabilū și-a câștigatū merite pentru Asociațiune, — și invită pe Comitetū a venera prin ridicare memoria reposatului.

— Comitetulū, consimțindū cu cele descoperite de presidiu, prin rădicare ouoréză memoria reposatului și în locū de cunună pe mormēntulū reposatului destinéză suma de 25 fl. la fondulū G. Barițiu.

Nr. 291. Președintele prezentéză protocoalele ședințelorū adunării generale din Năsēud, dela 10/22 și 11/23 Octobre a. c., ear secretariulū I. Z. Boiu le dă cetire. (Ex. Nr. 515).

— Procesele verbale ale adunării generale se iau spre sciință și se vor publica în fôia Asociațiunei.

Nr. 292. Întru esecutarea concluserlor adunării generale Comitetul decide:

— I. Cuvēntulū preșidialū de deschidere sē dă spre publicare în organulū Asociațiunei.

II. Membrii noi întrași și priimiți de adunarea generală (Nr. prot. 6, 10 și 15) se încunoscintéză despre primiirea lorū, se provēdū cu diplome și li se trimite fôia „Transilvania“, ear tasele întrate la adunarea generală din Năsēud în sumă de 651 fl., se transpunū la cassa Asociațiunei.

III. Membrii noi priimiți sunt:

1. Membri fundatori: dd. *George Vișa*, proprietariū în Zlatna, *Nicolau Samoilū Popū*, posesorū în Șinca vechie, și „*Aurora*“, institutū de economii și credit în Năsēud.

2. Membrii pe viēță: dd. *Samuilū Crăciunu*, protopopū gr. cat. în Dostat, „*Aurora*“ institut de creditū în Abrud, *Emilū Popū*, notariū în Șinca veche, Dr. *Demetriu Ciuta*, avocatū în Bistrița și *Dionisiū Vaida-Voevodū*, proprietariū în Olpretū.

3. Membrii ordinari: desp. III. Făgăraș: *Comanicū George*, notariū în Venetia de josū, *Halmagiū George*, notariū în Comana de josū, desp. VI. Sebeș: *Carabanū Ioanū*, economū în Vințul de jos, *Rahovean Vasilie*, invēțătoriū în Călnicū, *Stanca Ioanū* parochū în Vurper, „*Sebeșana*“ institutū de creditū în Sebeș, *Floca Ioanū*, paroch în Rehēu, *Cordea Petru*, parochū în Spring, *Crețariu Carolina*, propriet. în Vingard, *Mărginean Nicolae*, parochū în Gărbova, *Beu Ioanū*, economū în Apoldulū de jos, *Juga Ioan*, economū în Apoldulū de josū, *Crețariū Iuliū*, proprietariū în Vingard, *Eleches Dr. Ioanū*, medic Sebeș S., *Pētrula Nicolae*, parochū în Dostat, *Bitea Ioanū*, parochū în Cutu, *Vuleu Macsimū Ioanū*, proprietariū în Pianulū de susū, desp. XII Alba-Iulia: *Anca Nicolaū*, faurū în Micesci-Kisfalū, *Rusan Florianū*, parochū în Alba-Iulia, *Cirlea Iosifū* în Alba-Iulia, *Cirlea Petru S.* în Alba-Iulia, *Popū Antoniu* în Bucerdea, *Moldovanū Simionū* în Alba-Iulia, *Gerasim Dr. Emil*, adv. în Aiud, *Andreiū Ludovic*,

rotariu în Gatoiu, desp. XIII. Simu Petru, cooperatorul gr. cat. în Bistra, Arieșan Iosif, adm. paroch. Certejea, Buzgariu Gregoriu, gornic în Dancas-Măgura, desp. XIV. Șimleul-Silvaniei: Maniu Cassin, cand. de adv. în Șimleul Silv., Flonta Grațian, preot. în Șimleul Silv., Trufaș Ioan în Georvente, Lobonț Emiliu, preot, gr. cat. în Boian, Vicaș Augustin, preot gr. cat. în Hidig, Sima Laurențiu, preot gr. cat. în Marin, Sima Alecsandru, preot gr. cat. în Perecei, Cosma Francisc, proprietariu în Piru, Fărcaș Dr. Iosif, medic, în Șomcuta mare, Cucu Stefan, preot gr. cat. în Piru, desp. XXIX. Mediaș: Popu George, proprietariu în Călvaser, Hulea Nicolau, notariu Hașag, Ivan Dr. Ioan, avocat în Mediaș, Bene Mihail, geometru în Mediaș, Busoiu Basiliu, paroch gr. cat. în Buia, Deac Demetriu, paroch gr. cat. în Călvaser; desp. XXI: Mureșan Ioachim, avocat Năseud, Mihailaș Iosif, Năseud, Avram Lazar, preot în Maier, Macaveiu Ioan, preot în Feldru, Alecsi Dr. A. profesor în Năseud, Chita Pavel, preot în Romuli, Precup Anton, preot în Rebrîșora, Sabo Vasiliu, notar în St. Iosif, Groza Vasiliu, paroch în Maieru, Slăvoca Ieronim, paroch în Ilva mare, Bulbuc Zacharie, preot în Măgura, Popu Dr. Ioan, vicariu în Năseud; desp. XXXI Turda: „Arieșana,” institut de credit, în Turda; desp. XXIV. M-Oșorhei: Rațiu Ioan, preot în Șomșud, Aldea Augustin, preot în Bosed; desp. XXVI. Reghin: Barb Eugenia, nasc. Moldovan din Reghin, Duma Vasiliu, preot gr. or. în Jabenita, Popescu Dr. Ioan adv. în Reghin, Chețan Dr. Augustin în Reghin, Boca Gligore, preot gr. cat. în Ruși, Nistor Grigore Br. preot gr. cat. în Solovestru, Brătian Mihail, preot gr. or. în Potoc, desp. XXVII. Cohalm: Predoviciu Pompiliu paroch în Mercheașa, Buzea Ioan, în Cohalm, Gheaja Teofil, paroch în Paloș; desp. Bradu: Fugată Nicolae, notariu în Luncoiul de jos, Cotoru Romulu, comerciant în Baia de Criș, Popu Nicolae, capelan în Ormindea (Băița), Radu Dr. Ioan, prof. în Bradu, Simedrea Gavril, capelan în Zdrapți, Trifu Petru, proprietar, comerc. în Criscior, Dregan George, paroch în Băița, Bedea Nicolae, vice-not. Mihaileni, Tisu Petre, avocat în Panciova. Popu Emiliu, notar în Șinca-veche, Murariu Iacob, notar în Vadu, „Unirea”, institut de credit în Vadu, Urs George, notar în Ohaba, Biserica gr. cat. în Șinca-veche, Hertiogea Iosif, paroch gr. or. în Herșeni, Rațiu Nicolau, proprietariu în Șinca-veche, Stoica Iosif, proprietar în Șinca-veche, Vasiliu Terente, proprietar în Strâmbea, George Vintila, econom în Năseud. George Bancu, notar în Feldru, Dr. Alexiu Larionessi, adv. în Năseud, Gavrilu Vêrtic, jude r. cerc. i. p. în Bistrița, Vasilie Ranta Buticescu jude r. cerc. în Bistrița, George Livie, cand. de adv. în Bistrița, Ioan Dologa, preot Borgo Tiha, Amos Popescu, not. în Borgo-Prund, Eliseu Dan, teolog abs. în Borgo-Susen, Iacob Maiorean, preot în Nepos, Ioan Lupoi, profesor în Năseud, Anchediu Candale, preot în Borgo-Bistrița, Ioan Șerban, not. în Năseud, Iacob Popu, înv. dir. Năseud, Severu Orban, preot în Coșna, Iuliu Popu, înv. în Năseud.

III. Conclusulă dela Nr. prot. 16, prin care raportulă comitetului centrală se aprobă, și comitetului să dă absolutoriu pentru activitatea desvoltată în anulă 1892, se ia spre sciință, și atâtă raportulă generală cât și raportulă comisiunei emise din adunarea generală a refera asupra raportului generală se dă spre publicare în organulu Asociațiunei.

IV. Conclusulă de sub Nrulă 17, prin care comitetulă se autorisază, a priimă și declara de membrii ai Asociațiunei pre cei noi insinuați și a-i provede cu ună documentă de legitimare, avend însă a li se elibera diplomele numai după votulă aprobatoră ală Adunărei generale, se ia spre scire și conformare și se notifică și direcțiuniloră despărțeminteloră.

V. Conclusulă de sub Nr. 18, prin care abdicarea dela postulă de secretară II. și dela loculă de membru suplentă în comitetă a dlui Amosă Frâncu se primesce, se ia spre scire, și despre acăsta se încunosciințază fostulă secretară II.

VI. Conclusulă de sub Nrulă 19, prin care cassarulă Asociațiunei se dă absolutoriu pentru rațiōiniulă anulă 1892, bugetulă pentru anulă 1894 se încuviințază, și atâtă rațiōinulă cât și bugetulă scōlei civile de fete se ia la cunoscință, sêvesce spre scire, și bugetulă se comunică cassariului Asociațiunei.

VII. Conclusulă Nrulă 20:

a) prin care de președinte ală Asociațiunei pentru restulă periodulu 1894—95 s'a alesă P. T. D. vicariu metropolită și canonică I. M. Moldovană din Blajă;

b) secretariu II. și membru suplentă ală comitetului I. Popă-Regeganulă;

c) cassariu dlă Leontină Simonescu, se ia spre scire, cei aleși se încunosciințază la §. 11 ală Statuteloră, ear încât pentru președinte, în sensulă §-lui 11 ală Statutului, s'a trimisă arêtare pentru întărire locuriloră mai înalte, ear pentru remunerațiunile celoră doi numiți la urmă se face asignare la cassa Asociațiunei.

VIII. În conformitate cu conclusulă Nrulă 21 disertațiunile dlui B. Bașota: „Resultatulă învingeriloră Romaniloră asupra Daciloră“ și a dlui Ș. Stoica despre „Apa de beută“ se transpună redacțiunei „Transilvaniei“ spre publicare.

IX. Conclusulă de sub Nr. 22, prin care învitarea despărțemintului Sebeș. de a se ține procsima adunare generală în orașulă Sebeș, s'a primită din partea adunărei generale cu viuă plăcere, se aduce la cunoscință direcțiunei respectivului despărțemintă.

Nr. 293. Direcțiunea desp. XXV ală Asociațiunei dto M. Ludoș, 10 Octobree st. n. 1893, trimite 35 fl. v. a., ca tacse dela membrii Asociațiunei din acelu despărțemintă, și raportază, că pentru încassarea tacseloră restante se vor lua măsurile cele mai energice în luna viitoare, când se va ține adunarea generală; — că dela 15 Augustă încōce nu s'a mai putută convoca adunarea generală, de ôre-ce în unele comune aparținătore despărț. XXV s'au fostă ivită casuri de coleră; — că din partea despărț. XXV

participă în mod oficial la adunarea generală din Năsăud dd. Nicolau Solomonu și Ioanu Boieriu. (Nr. ex. 488/1893).

— Spre știință, având a fi înștiințat comitetul despărț. despre primirea banilor.

Nr. 294. Se prezintă protocolul conferinței corpului didactic al școlii civile de fete a Asociației din 14 Octombrie a. c. ținută sub prezidiul delegatului Asociației, Dr. Ilarionu Pușcariu, dimpreună cu un raport din partea acestuia privitoriu la împărțirea orelor pe baza planului de învățământ. (Nr. Ex. 496/1893).

— Spre știință.

Nr. 295. Direcțiunea școlii de fete a Asociației dto Sibiu 16 Octombrie 1893. Nr. 15 raportează, cum că Dr. Vasile Saftu, denumit învățătoriu la școla civilă a Asociației pentru propunerea limbii germane, propune deja din 18 Septembrie a. c. 8 ore pe săptămână limba germană în cursul ordinariu, iar în cursul complementar va propune 5 ore pe săptămână, și anume: 2 ore limba germană, 1 oră matematica și 2 ore științele naturale, deci în total 13 ore pe săptămână. (Ex. Nr. 497/1893).

— Spre știință, cu provocare la concludul comitetului din 11 Octombrie 1893 Nr. 277, în care i s'a votat remunerațiune anuală de 400 fl.

Nr. 296. Cassarul despărțământului Blaj dto 17 Octombrie a. c. raportează, că:

a) membrii ordinari în acel despărțământ sunt 41, din cari 14 înși au răspuns taca anuală de câte 5 fl. pro a. c.

b) trimite suma de 70 fl. v. a. dimpreună cu registrul membrilor, cari și-au solvit taca;

c) restul tacei dela membrii ordinari fl. va scote până în finea anului curent, când fără amânare fl. va înainta;

d) r. g. a se trimite la adresa dlui Ioanu Germanu, director al despărțământului Blaj. tipărituri de registre. (Ex. Nr. 499/1893).

— Spre știință, fiind a se încunoscinti comitetul despărț. despre primirea banilor și a se trimite registrele.

Nr. 297. Direcțiunea despărț. III. dto Făgăraș 17 Octombrie a. c. raportează, că:

a) despărțământul III al Făgărașului și-a ținut adunarea generală în Șinca-veche la 15 Octombrie st. n. a. c., cu un rezultat îmbucurător; între membrii noi s'a înscris un membru fondator dl. Nicolau Samoilă Popu, mare proprietar în Șinca-veche, cu 210 fl. v. a., altul ca membru pe viață și anume dl. Emiliu Popu, notar cercual în Șinca-veche, cu 100 fl. v. a., și 5 membrii ordinari noi cu câte 5 fl. și câte 1 fl. taca pentru diplomă; 2 membrii noi cu câte 5 fl. și un membru vechiu își solvesce taca de 5 fl., trimite banii încasați în sumă totală de 355 fl. v. a.;

b) arată, că protocolul adunării cu lista membrilor fl. va așterne mai târziu, precum și listele de colecte pentru fondul „G. Baritau” din cari până în prezent a primit numai 5, cu un rezultat de 65 fl. 20 cr. (Ex. Nr. 500/1893).

— Se ia cu plăcere la cunoștință. Suma de 355 fl. s'a priimită; membrii înscriși au fost prezenți și priimiți în adunarea generală ținută în Năsăud la 22 și 23 Octobrie a. c.

Nr. 298. Direcțiunea scôlei civile de fete a Asociațiunei, la însărcinarea On. Comitetu dto 5 Novembre a. c. Nrii 381, 390, 397, 404 recomandă spre considerare cererile elevelor:

Cornelia Manu, Sofia și Victoria Vasile, Ioana Străulea și Lucreția Bunea, pentru a fi dispensate de didactru pe a. scol. 1893/4. (Ex. Nr. 501/1893).

— Pe basa propunerii direcțiunei tôte 5 elevele se dispensază de didactru pro a. c. scol., și despre acêsta se însciintază direcțiunea.

Nr. 299. Dlū Dr. Nicolaū Maierū, direct. provisoriu alū despărțemētului V. alū Asociațiunei dto Seliște 6 Octobrie 1893 raportază:

a) că în 2 rënduri a convocatū pe membrii despărțemētului la adunare prin circulare adresate câtră tôte oficiile parohiale din despărțemētū, și încă odată (a 3 ôră) pe cale jurnalistică, și nici odată nu s'au întrunitū în numărū suficientū, spre a putē lua concluse valide. Decī rógă pe On. Comitetū, se dispună ce ar fi de făcutū?

b) că s'au înmanuatū diplome de membrii dlorū Vasiliū Papiū, notariū în Săcélū și Dr. Ilie Beu, medic în Orlat;

c) că din apelulū pentru contribuirī la fondulū „G. Barițiu” a distribuitū esemplare la mai multe persône de pe teritoriulū aceluī despărțemētū, dar că acelea n'au reportatū nimicū despre rezultatū. (Ex. Nr. 502/1893).

— Comitetulū ia cu regretū spre sciintă raportulū directorulū, de unde se vede puținulū interesū din acestū despărțemētū pentru cauzele Asociațiunei.

Directorulū despărțemētului se însărcinază a mai convoca odată adunarea despărțemētului, și decă convocarea ar rămânē iară fără succesū, se facă dlū directorū propunere, cum s'ar putē curma inertia de pân'acum, și ce pași recomandă d-nia sa de a putē deștepta interesū pentru uniculū terenū naționalū culturalū ce lū avem.

Despre rezultatū așteptămū în timpū de 30 zile raportū.

Nr. 306. Dlū Dr. Vasile Fodorū, secretarū alū despărțemētului Abrudū. dto 23 Octobrie 1893, în absența presedintelui aceluī despărțemētū așterne raportulū generalū pentru anulū trecutū, de unde se vede, că în adunarea generală a despărțemētului ținută în 16 Octobrie 1892, s'a alesū de actuariū dnulū Dr. Vasile Fodorū, avocatū în Abrudū, ear de cassarū dlū Ioanū Băbuțū, cooperatorū în Bucium-Sasa. (Ex. Nr. 504/1893).

— Spre sciintă.

Nr. 301. Direcțiunea scôlei de fete a Asociațiunei, dto Sibiiū 28 Octobrie 1893 face cunoscute dispozițiunile, ce le-a fostū luatū față cu immormētarea repostatnului Dr. Ioanū Crișanū, fostū

directorul alu' acelei scóle, întemplată la 21 Octobre st. n. a. c. (Nr. Ex. 506/1893).

— Spre sciință.

Nr. 302. Inspectoratul reg. de scóle din comitatul Sibiului, dto Sibiú 28 Octobre 1893 cere decretul despre urcarea salareloru' invetatoriloru' dela scóla civilă de fete a Asociațiunei. (Nr. Ex. 509/1893).

— Decretul cerute se dau.

Nr. 303. Michailu' Rusu din Mintiul românú comitatul Bistrița-Năședú, dto Bistrița 17 Octobre 1893 se rógă de unú ajutoriú pentru de a putea inveta păpucăria. La suplica alăturată 5 acuse. (Nr. Ex. 510/1893)

— Nefindú ajutore disponibile, suplicantele se îndruméză a concura când se va deschide concursú pentru astfelu' de ajutore.

Nr. 304. Secretaru' I. alu' Asociațiunii dlú Z. Boiu și cassariulú Asociațiunei dlú L. Simonescu își presintă particulariele speselorú avute cu ocașiunea adunării generale din Năședú la 22 și 23 Octobre 1893, și adecă celú de întâiú în sumă de 26 fl. 30 cr. v. a., ear celú de alú doilea în sumú de 27 fl. 40 cr.; (Nr. Ex. 516, 517); totú odată notifică vice-președintele Dnulú Dr. Ilarionú Pușcariú, ca fostú președinte alú adunării generale din Năședú, că din partea sa renunță la spelele de drumú, ce i-arú compete pentru acea călătoriă.

— Se asemnéză la cassă ca spele de călătoriă pentru secretariulú I. suma de 26 fl. 30 cr., ear pentru cassariulú Asociațiunei suma de 27 fl. 40 cr. Renunțarea din partea vice-președintelui la rebonificarea speselorú de călătoriă, se ia cu mulțumită la cunoscință.

Nr. 305. Prin notă presidială se arată, că dela ședința ultimă a comitetului până astăđi au intratú la fondulú George Barițiú sumele următóre:

1. Direcțiunea despărț. XII Abrudú 22 Octobre 1893 Nr. listei 249 (Nr. ex. 505) 60 fl. 30 cr.

2. Parteniú Cosma, dto Sibiú 22 Octobre 1893 Nr. list. 515 (Nr. ex. 507) 21 fl.

3. Basiliú Bașota, dto Năședú 1 Novembre a. c. a 7-a rată (Nr. ex. 513) 10 fl.

4. Direcț. desp. XXI Năședú 2 Novembre 1893 Nr. listei 351 (Nr. ex. 514) 69 fl.

5. Z. Boiú dto Sibiú 9 Novembre 1893 Nr. listei 696 (Nr. ex. 519) 10 fl. — Suma totală din aceste 5 liste de 170. fl. 30 cr., s'a transpusú la cassă, ear listele s'au trimisú în copii la redacțiă „Transilvania“.

— Spre sciință, cu aceea, că de óre-ce unele din contribuiriile la fondulú G. Barițiú au rēmasú nepublicate; cassariulú Asociațiunei se facă o consemnare a contribuiriilor nepublicate încă și se le dea și pre acelea la publicare, însărcinându-se totodată redacțiunea foiei „Transilvania“ a face evidentă la fie-care publicare de contribuiri suma finală a tuturor contribuiriilor.

Nr. 306. Pentru verificarea acestui proces verbal s'au ales
dd. I. Papiu, I. V. Russu și I. St. Șuluțiu.

Sibiiu, d. u. s.

Dr. Ilarionu Pușcariu m. p., Ioan Popu-Reteganulu m. p.,
vice-presedinte. secretariu II.

S'a verificatu. Sibiiu in 16 Novembre 1893.

I. St. Șuluțiu m. p. Ioan Papiu m. p. I. V. Russu m. p.

Procesu verbalu

alu comitetulu Asociatiunei transilvane pentru literatura romanda și cultura poporulu ramani, luat in sedinta estra-ordinara dela 21 Decembre 1893.

Președinte: Dr. Ilarionu Pușcariu, vice-președinte.

Membrii prezenți: Iosifu St. Șuluțiu, Ioan Hannia, Ioan V. Russu, Ioan Papiu, Parteni Cosma, Leontinu Simonescu, cassariu, Nicanoru Frateșiu, controloru, Zacharia Boiu, secretariu I, Ioan Popu-Reteganulu, secretaru II.

Nr. 324. Dlu vice-președinte Dr. Ilarionu Pușcariu comunica comitetulu, ca comisiunea pentru procurarea portreteloru președinților reposați ai Asociatiunei propune in privința aședăreii solemnele a acelora in sala cea mare a școlei de fete a Ascoatiunei programulu urmatoriu:

1. Aședarea se va face Dumineca in 26 Decembre a. c. la 11. ore a. m. in sala cea mare a școlei civile de fete.

2. Festivitatea va cuprinde:

a) O cantare din partea corulu elevelor sub conducerea profesorulu Dima;

b) unu discursu din partea presidiulu;

c) răsunsu din partea directorulu școlei;

d) o declamare din partea unei eleve a institutulu;

e) o cantare in coru din partea elevelor;

3. La festivitate participa:

a) membrii comitetulu Asociatiunei;

b) elevele școlei civile și ale celei elementare a reuniunei femeiloru dimpreună cu corpulu didactic;

c) reuniunea femeiloru romane din Sibiiu și patronulu școlei susținute de acesta reuniune;

d) pe langa bilete de intrare vor mai participa și alții, cu preferința inteligenți romani. (Ex. Nr. 587/1893).

— Spre sciința.

Nr. 325. Referentele comisiunei literare, dlu Z. Boiu, raportază despre diplomele sosite dela II. Sa Dlu episcopu alu Lugoșulu:

Diu Ioan cav. de Pușcariu de pres. 3 și 13 Decembre a. c. remite la Nr. 522 diplomele comunicate cu propunerea, ca transumptulu pe pergamentu estra-latu la mandatulu reginei Maria in anul 1386 de pe literele donatiionale ale regelu Ludovic I din anul 1376, prin care dăruiesce fiiloru lui Voyk Olachulu posesiu-

nea Balasnică în districtul Mihalci pentru merite în expediția contra Bulgarilor, de pe care actul propunătorului a pregătit și trimis Asociației o copie, fiind de valoare istorică, să se publice în foia Asociației și eventual să se facă și facsimile de pe el. (Ex. Nr. 565. 570/1893).

— Comunicatele se remit cu mulțumire pentru binevoirea ostentă, cu care i-a succedat să le câștige ca materiale importante pentru istoria Ilustr. Sale Domnului episcop Dr. Victor Mihalyi, cu rugarea de a continua în dispunerea colectării de diplome și alte documente istorice de valoare acestora și a lăsa pe un timp spre foto-litografiere unele din acelea.

Nr. 326. Direcțiunea despărțământului XXIV. al Asociației transilvane, dto Mureș-Oșorhei 28 Novembre a. c. la însărcinarea comitetului din 5 Septembre a. c. Nr. 364 raportază, că din restul casei aceluia despărțământ pro a. c. în sumă de 68 fl. 64 cr. reține:

a) pentru 2 premii à 10 fl. la 2 învățători, cari vor face cele mai bune progrese în pomărită oră stupărită, 20 fl.

b) pentru procurarea unui sigiliu și alte spese mărunte 7 fl. 81 cr.

c) pentru procurarea de cărți scolare pentru elevii miseri din aceluia despărțământ 20 fl., ear restul de 20 fl. 83 cr. îl transpune cu asemnățiune postală comitetului Asociației. (Ex. Nr. 555/1893).

— Suma de 20 fl. 83 cr. s'a primită și transpusă la cassa Asociației, ear Direcțiunea se invită a da informațiune asupra sumei de 26 fl. 14 cr., a cărei întrebunțare nu este evidentă din raport.

Nr. 327. Cassariul Asociației prezintă contul măsariului Carol Bécsey dto 20 Novembre a. c. despre 138 fl. 80 cr. pentru 2 dulapuri făcute pe sēma bibliotecii Asociației conform concludului din 25 Augustu a. c. Nr. 350. (Ex. Nr. 537/1893).

— Contul se transpune la cassă spre solvire.

Nr. 328. Cassariul Asociației dto 7 Decembre a. c. notifică, ca învățacelul Valeriu Nagy, care era ajutorul de societatea „Transilvania“, s'a eliberat de sodală, deci propune ca stipendiul aceluia să se sisteze. (Ex. Nr. 563/1893).

— Stipendiul ținut de Valeriu Nagy se declară de vacant și se sisteză la cassă dimpreună cu stipendiile ținute de învățaceii: Traian Todoranu, tauru în Șimleu, devenit calfă la 1 Octobrie 1892,

Ilie Cordoșu, cojocariu în Cluj, devenit calfă la 28 Septembrie 1891,

Vasiliu Suci Valeriu, lăcătaru în Brașov, devenit calfă la 23 Novembre 1893,

Inocențiu Crișanu, croitoriul în Orăștia, devenit calfă la 1 Martiu 1893,

Vasiliu Lazaru, cojocarul în Dej, devenit calfă în anul curent, și se face arătare la societatea „Transilvania“ despre locurile devenite vacante.

Nr. 329. Prin nota presidială dto 11 Decembre a. c., se arată, că din presidiu s'a denumit în mod provisoriu de cancelist în cancelaria Asociațiunei dlă Gavriil Hango, presbiter și econom seminarial în Sibiu începând cu ziua 15 Decembre a. c. și se recere comitetul a-i asema remunerațiunea.

— Spre scire, cu aceea, ca să se asemeze la cassă remunerațiunea à 25 fl. lunari a dlui cancelist al Asociațiunei Gavriil Hango din 15 Decembre a. c., care o va priimi în rate lunare decursive.

Nr. 330. Dlă Dr. Ioan Popă, vicari și director despărțământului XXI al Asociațiunei, dto Năsăud 6 Decembre a. c., trimite suma de 200 fl., rezultată din venitul curat al festivităților arangiate cu ocaziunea adunării generale a Asociațiunei din Octobree a. c. în Năsăud. (Ex. Nr. 568/1893).

— Suma de 200 fl. s'a transpusă la cassă Asociațiunei, ear dlui Dr. Ioan Popă se cuităză cu mulțumită suma trămisă.

Nr. 331. Direcțiunea despărțământului X al Asociațiunei dto Brad 30 Novembre a. c. înaintăză protocolul luat în ședința din 5/17 Novembre a. c. a acelu despărțământ, de unde se vede, că cu ocaziunea adunării generale a despărțământului, ținute la 10 Septembrie a. c., s'a arangiat o petrecere, care a adus un venit curat de 69 fl. 10 cr., și alătură și suma acăsta spre a decide comitetul asupra ei. (Ex. Nr. 573/1893).

— Fiind adunată suma acăsta pentru Asociațiune, și trebuințele despărțământului fiind acoperite în sensul regulamentului din suma de 30 fl., ce a incurs dela membrii ajutatori cu ocaziunea adunării generale din 10 Septembrie, — suma de 69 fl. 10 cr. trece în fondul Asociațiunei; despre ce se încunosciițăză onor. Direcțiune a despărțământului, ear suma de 69 fl. 10 cr. se transpune la cassă Asociațiunei.

Nr. 332. Prin notă presidială se arată, că dela ultima ședința a comitetului până adă au incurs la fondul „G. Barițiu“ sumele următoare:

1. Dela dlă Rubin Patița, avocat în Alba-Iulia, cu lista Nr. 242 20 fl. 50 cr.

2. Dela dnul Vasiliu Damianu, protopresbiter în Bradu, listele Nr. 199 cu 16 fl., concređută dlui Costin, și Nr. 200 cu 13 fl. 50 cr., concređută dlui George Păreu.

Dela dlă Ioan Hațeganu, protopop în Dêrja, lista Nr. 328 concređută dlui Vasiliu Poruțiu, protopop gr. cat. în Almașul mare, cu 19 fl. 35 cr.

Bani s'au transpusă la cassă Asociațiunei; dloru colectanți s'au cuitat sumele trimise, ear listele contribuenților s'au trimis la redacțiunea fôiei „Transilvania“ spre publicare. (Ex. Nr. 582/1893.)

— Spre sciință.

Nr. 333. Nicolau Solomonu, învțăcelu de cismărie în Sibiu, se rógă pentru unu ajutoriu. (Ex. Nr. 581/1801).

— Suplicantele se îndreptă la eventualul concurs pentru astfel de ajutoare.

Nr. 334. Direcțiunea scôlei de fete a Asociațiunei înainteză cererea dlui Nicolau Olteanu, oficialu de postă în Budapesta, care se rógă a fi scuitu de tacsă de întreținere a fiicei sale Clotilda în internatul scôlei civile de fete a Asociațiunei pro Septembrie și jumetatea primă a lui Octobree a. c., de ôre-ce numai în 16 Octobree a intrat în internat.

— Se încuviințeză cererea petentelui, ear didactrul ilu va solvi întregu în sumă de 20 fl.

Nr. 335. Oficiulu de cassă alu Asociațiunei alătură nota tipografiei archidieceșane despre 140 fl. 50 cr., pentru mai multe tipărituri în decursulu anulu curentu. (Ex. Nr. 584/1893).

— Suma de 140 fl. 50 cr. se asemneză la cassă spre solvire.

Nr. 336. Oficiulu de cassă alu Asociațiunei alătură nota tipografiei archidieceșane despre 228 fl. 41 cr. pentru tipărirea foiei „Transilvania“ pro Octobree, Novembre și Decembre a. c. apoi învilitorea, broșurarea și espedarea. (Ex. Nr. 585/1893).

— Suma de 228 fl. 41 cr. se asemneză la cassă spre solvire.

Nr. 337. Oficiulu de cassă alu Asociațiunei alătură nota mēsariulu Carolu Bécsy despre 108 fl. 22 cr. pentru acoperirea canalelor și alte reparaturi. (Ex. Nr. 586/1893).

— Suma de 108 fl. 22 cr. se asemneză la cassă spre solvire.

Nr. 338. Secretarul II. alu Asociațiunei, Ioan Popu-Reteganulu dto 12 Decembre a. c. se rógă, a i se urca remunerațiunea, la din contră a-i primii abdicerea cu 31 Decembre a. c. și a i se încuviința unu împrumutu dreptu spese de călătorie à 70 fl. (Ex. Nr. 569/1893).

— Suplicantele se depărteză din ședință.

Nefindu comitetulu competentu a urca remunerațiunea secretariulu II. îmbunătățirea cerută nu se pôte încuviința, abdicerea se primesce, și suplicantelui se voteză unu ajutoriu estra-ordinariu de 70 fl. pentru acoperirea trebuințelor sale presente.

Nr. 339. Pentru verificarea procesulu verbalu :

— Să alegu dñii: Ioan Hannia, Iosif St. Șilulușiu și Leontinu Simonescu.

D. u. s.

Dr. Ilarionu Pușcariu m. p.,

vice-președinte.

Zacharia Boiu m. p.,

secretaru.

S'a cetitu și verificatu. Sibiu la 16/28 Decembre 1893.

I. Hannia m. p.

I. St. Șilulușiu m. p.

L. Simonescu m. p.

Rectificare. În Nr. 1. p. 7, șirulu 4 a se ceti „Și în ea Mînervei Dive vrednicu templu aș sfințitu“.